

OBSAH

Seznam zkratk	13
Předmluva k 1. vydání	15
Předmluva ke 2. vydání	17
1. kapitola – Pojem, předmět a systém občanského práva	21
1.1 Základní vymezení občanského práva	21
1.2 Právo a právní vztahy	22
1.2.1 Právo	22
1.2.2 Obecně o právních vztazích	23
1.3 Právo soukromé a právo veřejné	27
1.4 Právo hmotné a právo procesní	31
1.4.1 Rozlišení hmotného a procesního práva	31
1.4.2 Přejedání práva hmotného do oblasti procesní	34
1.5 K vymezení občanského práva hmotného	36
1.6 Předmět občanského práva	37
1.6.1 Třídění práva	37
1.6.2 Vymezení předmětu občanského práva	38
1.7 Systém občanského práva	38
1.7.1 Obecně o systému občanského práva	38
1.7.2 Konkrétně o systému občanského práva	40
1.8 Zásady občanského práva	42
2. kapitola – Prameny občanského práva	49
2.1 Obecně o pramenech práva ve formálním smyslu	49
2.2 Platnost, účinnost a publikace pramenů práva	55
2.3 Prameny občanského práva	57
2.4 Normy kogentní a dispozitivní, působnost norem, jejich používání a výklad (neboli interpretace), analogie	60
2.5 Stručně k historii občanskoprávní úpravy na našem území	69
2.5.1 Úvodem (a do roku 1918)	69
2.5.2 Od vzniku československého státu	71
3. kapitola – Právní skutečnosti	74
3.1 Obecně o vzniku právních vztahů, jejich kauze a právním důvodu	74
3.2 Pojem a druhy právních skutečností	78
3.2.1 Objektivní a subjektivní občanskoprávní skutečnosti	78
3.2.2 Fikce a domněnky (a členění právních skutečností podle hlediska právem požadované potřeby jejich důkazu)	85
3.2.3 Čas jako právně významná skutečnost	88

3.3	Právní úkony	103
3.3.1	Právní úkony jako právní skutečnosti	103
3.3.2	Pojem právního úkonu	105
3.3.3	Druhy právních úkonů	111
3.3.4	Náležitosti právních úkonů	115
3.3.5	Právní následky vadných právních úkonů	122
4.	kapitola – Občanskoprávní vztahy	128
4.1	Obecně o občanskoprávních vztazích	128
4.2	Subjekty občanskoprávních vztahů	131
4.2.1	Fyzické osoby jako subjekty občanskoprávních vztahů	132
4.2.2	Právnícké osoby	143
4.2.3	Zastoupení	149
4.3	Předmět občanskoprávních vztahů	154
4.3.1	Věci	156
4.3.2	Součást věci	169
4.3.3	Příslušenství	171
4.3.4	Malá poznámka k věcem z právního styku vyňatým (res extra commercium)	174
4.3.5	Práva	175
4.3.6	Jiné majetkové hodnoty	176
4.3.7	Malá poznámka k cenným papírům	177
4.4	Obsah občanskoprávních vztahů	178
4.4.1	Obecně o subjektivních právech a povinnostech, jejich třídění a výkonu	178
4.4.2	Ochrana subjektivních práv	179
5.	kapitola – Pojem a druhy věcných práv	189
6.	kapitola – Vlastnictví	192
6.1	K obecné charakteristice vlastnického práva	192
6.2	Způsoby nabytí vlastnického práva	193
6.2.1	Nabytí vlastnického práva smlouvou	196
6.2.2	Nabytí vlastnického práva děděním	200
6.2.3	Nabytí vlastnického práva ze zákona	201
6.2.4	Nabytí vlastnického práva úředním rozhodnutím	201
6.2.5	Nabytí vlastnického práva vydržením	202
6.2.6	Nabytí vlastnického práva k věci ztracené a k věci opuštěné	204
6.2.7	Nabytí vlastnického práva zpracováním věci	205
6.3	Obsah vlastnického práva	206
6.4	Výkon vlastnického práva a jeho omezení	207
6.5	Vlastnické právo ke stavbě a pozemku	209
6.5.1	Jsou stavby součástí pozemku?	209
6.5.2	Neoprávněná stavba	214

6.6	Stručně o zániku vlastnického práva	216
6.7	Držba a detence	217
6.8	Ochrana vlastnického práva, držby a detence	219
6.8.1	Vlastnické žaloby	220
6.8.2	Ochrana držby a detence	226
7.	kapitola – Spoluvlastnictví a společné jmění	227
7.1	Obecně o spoluvlastnictví	227
7.2	Podílové spoluvlastnictví	230
7.3	Společné jmění manželů (jeho vznik, obsah a zánik)	237
7.3.1	Pojem, obsah a vznik společného jmění manželů	237
7.3.2	Majetkové dohody manželů	243
7.3.3	Modifikace společného jmění rozhodnutím soudu	249
7.3.4	Zánik a vypořádání společného jmění manželů	250
7.3.4.1	Zánik společného jmění	250
7.3.4.2	Vypořádání společného jmění manželů	250
7.4	Bytové vlastnictví	254
7.4.1	Obecně o vlastnictví k bytům a nebytovým prostorám	254
7.4.2	Vznik spoluvlastnictví budovy a vlastnictví jednotky	256
8.	kapitola – Věcná práva k věci cizí	261
8.1	Věcná břemena	261
8.1.1	Vznik věcných břemen	263
8.1.2	Zánik věcných břemen	271
8.2	Zástavní právo	273
8.2.1	Vznik zástavního práva	274
8.2.2	Zástava	288
8.2.3	Zajišťovaná pohledávka	290
8.2.4	Práva a povinnosti za trvání zástavního práva	291
8.2.5	Uspokojení ze zástavy	296
8.2.6	Neplatná ujednání v zástavní smlouvě	302
8.2.7	Zánik zástavního práva	302
8.2.8	Podzástavní právo	304
8.3	Zadržovací právo	305
9.	kapitola – Exkurz o katastru nemovitostí	307
10.	kapitola – Dědické právo	311
10.1	Testamentární dědická posloupnost	313
10.1.1	Způsobilost zůstavitele sepsat závět'	313
10.1.1.1	Omezení svéprávnosti	313
10.1.1.2	Věk zůstavitele	314
10.1.2	Náležitosti projevu a vůle	315

10.1.3	Forma závěti	316
10.1.3.1	Závět sepsaná vlastní rukou (závět holografní)	316
10.1.3.2	Závět sepsaná jinak než vlastní rukou zůstavitele (závět allografní)	318
10.1.3.3	Závět osoby, která nemůže číst nebo psát	320
10.1.3.4	Závět pořízená formou notářského zápisu	322
10.1.4	Vedlejší doložky v závěti	323
10.1.5	Zrušení závěti	326
10.1.5.1	Zřízení nové závěti	327
10.1.5.2	Odvolení závěti	328
10.1.5.3	Zničení listiny	328
10.2	Intestátní dědická posloupnost	329
10.2.1	První dědická skupina	330
10.2.2	Druhá dědická skupina	331
10.2.3	Třetí dědická skupina	333
10.2.4	Čtvrtá dědická skupina	333
10.3	Právní postavení dědice	335
10.3.1	Dědická nezpůsobilost	335
10.3.1.1	Absolutní dědická nezpůsobilost	335
10.3.1.2	Relativní dědická nezpůsobilost	336
10.3.2	Odmítnutí dědictví	339
10.3.3	Přechod dluhů na dědice	341
10.3.4	Nepominutelný dědic	343
10.3.5	Vydědění	345
10.3.6	Ochrana oprávněného dědice	348
10.4	Správce dědictví	349
11.	kapitola – Závazkové právní vztahy	355
11.1	Obecně o závazkových právních vztazích	355
11.2	Vznik závazků vůbec a vznik smluv zvlášť	361
11.2.1	Vznik závazků	361
11.2.1.1	Obecně o vzniku závazků	361
11.2.2	Vznik smluv	362
11.2.2.1	Smlouva a její vznik	362
11.2.2.2	Právní úprava	364
11.2.2.3	Návrh	365
11.2.2.4	Přijetí	373
11.2.2.5	Návrh nového občanského zákoníku	376
11.3	Prvky závazkového právního vztahu	377
11.3.1	Subjekty závazků a jejich pluralita	377
11.3.2	Předmět závazků (a předmět plnění)	385
11.3.3	Smlouva o budoucí smlouvě	391
11.3.4	Obsah závazků	394
11.4	Změna závazků	395
11.4.1	Změny v obsahu závazků	396
11.4.2	Změna závazků v subjektech	399

11.5	Zajištění závazků	407
11.5.1	Obecně o zajištění závazků	408
11.5.2	Jednotlivé zajišťovací instituty	409
11.6	Zánik závazků	419
11.6.1	Splnění	420
11.6.2	Jiné důvody zániku závazku	422
12.	kapitola – Závazky z právních úkonů	432
12.1	Smlouvy	433
12.1.1	Obecně o smlouvách	434
12.1.2	Druhy smluv	434
12.1.3	Spotřebitelské smlouvy	436
12.1.3.1	Obecné aspekty právní úpravy ochrany spotřebitele	436
12.1.3.2	Pojem spotřebitel a jeho vymezení v právu soukromém a veřejném	439
12.1.3.3	Právní úprava spotřebitelských smluv	440
12.1.3.4	Vymezení základních pojmů	442
12.1.3.5	Typologie spotřebitelských smluv	443
12.1.3.6	Spotřebitelské smlouvy uzavírané pomocí prostředků komunikace na dálku	444
12.1.3.7	Spotřebitelské smlouvy uzavírané mimo prostory obvyklé k podnikání	453
12.1.3.8	Spotřebitelské smlouvy o užívání budovy nebo její části na časový úsek	454
12.1.3.9	Další právně relevantní druhy spotřebitelských smluv	455
12.1.3.10	Obsah spotřebitelských smluv	456
12.1.3.11	Práva a povinnosti spotřebitele	458
12.1.3.12	Práva a povinnosti dodavatele	459
12.1.4	Zásady smluvního závazkového práva	460
12.2	Typy smluv	461
12.2.1	Kupní smlouva	461
12.2.1.1	Právní režim kupní smlouvy	461
12.2.1.2	Odpovědnost za vady prodané věci	465
12.2.1.3	Vedlejší ujednání při kupní smlouvě	467
12.2.2	Směnná smlouva	470
12.2.3	Darovací smlouva	471
12.2.4	Smlouva o dílo	473
12.2.5	Smlouva o půjčce	475
12.2.6	Smlouva o výpůjčce	477
12.2.7	Smlouva nájemní	478
12.2.7.1	Nájem věci	478
12.2.7.2	Nájem bytu	480
12.2.7.3	Podnájem bytu	484

12.2.7.4	Smlouva o výměně bytů	485
12.2.7.5	Nájem obytných místností v zařízeních určených k trvalému bydlení	486
12.2.7.6	Nájem a podnájem nebytových prostor	486
12.2.7.7	Podnikatelský nájem věcí movitých	487
12.2.8	Smlouva příkazní	488
12.2.9	Jednatelství bez příkazu	491
12.2.10	Smlouva o úschově (depositum)	492
12.2.11	Smlouva o ubytování	494
12.2.12	Smlouvy o přepravě	495
12.2.13	Smlouva zprostředkovatelská	497
12.2.14	Smlouva o vkladu	498
12.2.15	Smlouva pojistná	500
12.2.16	Smlouva o sdružení	501
12.2.17	Smlouva o důchodu	502
12.2.18	Sázka a hra	503
12.2.19	Veřejná soutěž	504
12.2.20	Veřejný příslib	505
12.2.21	Cestovní smlouva	505

13. kapitola – Závazky z protiprávních úkonů

	a bezdůvodné obohacení	507
13.1	Náhrada škody	507
13.1.1	Úvod do problematiky	507
13.1.1.1	Povšechný nástin	507
13.1.1.2	Odpovědnost za škodu	508
13.1.1.3	Účel právní úpravy náhrady škody	510
13.1.1.4	Smluvní a mimosmluvní náhrada škody	512
13.1.1.5	Prameny práva upravujícího náhradu škody	513
13.1.1.6	Europeizace deliktního práva	513
13.1.1.7	Návrh nového občanského zákoníku	514
13.1.2	Náhrada zaviněné škody	515
13.1.2.1	Předpoklady vzniku povinnosti nahradit škodu	515
13.1.2.2	Delikt ní způsobilost	533
13.1.2.3	Náhrada škody při jednání v rozporu s dobrými mravy (§ 424)	537
13.1.3	Náhrada nezaviněné škody	540
13.1.3.1	Předpoklady vzniku povinnosti nahradit nezaviněnou škodu	540
13.1.3.2	Náhrada škody způsobené provozní činností (§ 420a)	541
13.1.3.3	Náhrada škody způsobené na věci	543
13.1.3.4	Náhrada škody způsobené věcí	551

13.1.3.5	Náhrada škody způsobené provozem dopravních prostředků (§ 427–431)	563
13.1.3.6	Náhrada škody způsobené provozem zvláště nebezpečným (§ 432)	572
13.1.4	Společné výklady o povinném	573
13.1.4.1	Pomocník	573
13.1.4.2	Škoda způsobená více škůdci	574
13.1.4.3	Spoluúčast poškozeného	575
13.1.5	Rozsah a způsob náhrady škody	576
13.1.5.1	Rozsah náhrady škody	576
13.1.5.2	Způsob náhrady škody	583
13.2	Bezdůvodné obohacení	584
13.2.1	Pojem bezdůvodného obohacení	584
13.2.2	Právní úprava	585
13.2.3	Předpoklady vzniku bezdůvodného obohacení	586
13.2.3.1	Obohacení	586
13.2.3.2	Újma	587
13.2.3.3	Vztah mezi újmou a obohacením	587
13.2.3.4	Absence právního důvodu	587
13.2.4	Vztah bezdůvodného obohacení a jiných titulů na plnění	588
13.2.5	Skutkové podstaty bezdůvodného obohacení	590
13.2.5.1	Plnění bez právního důvodu	591
13.2.5.2	Plnění z neplatného právního úkonu	592
13.2.5.3	Plnění na základě právního důvodu, který odpadl	592
13.2.5.4	Prospěch získaný z nepoctivých zdrojů	593
13.2.5.5	Plnění za toho, kdo měl po právu plnit sám	594
13.2.6	Případy, kdy nejde o bezdůvodné obohacení	596
13.2.6.1	Promlčený dluh	596
13.2.6.2	Sázka a hra	596
13.2.6.3	Neplatnost pro nedodržení formy	597
13.2.7	Subjekty závazkového vztahu	597
13.2.8	Rozsah a způsob vydání bezdůvodného obohacení	600
13.2.9	Promlčení práva na vydání bezdůvodného obohacení	605
13.2.10	Návrh nového občanského zákoníku	606
14.	kapitola – Ochrana osobnosti	613
14.1	Obecné aspekty právní úpravy ochrany osobnosti fyzické osoby	613
14.2	Rozsah a obsah práva na ochranu osobnosti	616
14.3	Prostředky ochrany proti neoprávněným zásahům do práva na ochranu osobnosti	622
14.4	Omezení všeobecných osobnostních práv	625

15. kapitola – Stručná poznámka k jiným majetkovým hodnotám a duševnímu vlastnictví	629
Seznam literatury	635
Věcný rejstřík	640